

Motie Iedereen mee met ons OV: overzicht kosten en baten gratis OV-pas minima

Motienummer

M24-67

Vergadering

Provinciale Statenvergadering, 24 april 2024

Opsteller(s)

Volt – Amos de Jong
ChristenUnie- Henriëtte Rikkoert
50Plus – Mieke Hoek
Partij voor de Dieren – Anjo Travaille
SP – Jan Breur

Kadernota 2025-2028

Verzoekt het college van GS

Een overzicht van kosten en baten van gratis OV voor alle minima op te stellen, waarbij gemeenten worden geconsulteerd en aansluiting wordt gezocht bij gemeentelijk armoedebeleid, en dit overzicht voor einde Q3 2024 aan PS te presenteren.

Aanleiding:

Het coalitieakkoord, het BBP en de SB 'toegankelijk en dekkend OV' stellen de ambitie om OV voor iedereen goed toegankelijk te maken. Er is echter geen plan voor een gratis OV-pas voor alle minima en zowel kosten als baten blijven onduidelijk. Gezien de huidige druk op bestaanszekerheid en verwante vervoersarmoede is een analyses van kosten en baten nuttig en noodzakelijk. Zo kan PS een geïnformeerde positie innemen t.a.v. eventueel gratis OV voor minima.

Beoogd effect:

- Een overzicht van totale kosten en baten dat is afgestemd op gemeentelijk armoedebeleid (incl. mogelijke (gevarieerde) hoogte van een potentiële additionele bijdrage vanuit de provincie onder voorwaarde van gemeentelijke budgetallocatie voor gratis OV voor minima);
- Bijdrage aan een goedgeïnformeed gesprek tussen GS en PS aangaande de mogelijkheden en wenselijkheid voor PU om samen met gemeenten een gratis OV-pas voor minima in te voeren.

Argumenten:

- Mensen in armoede hebben minder vervoersmogelijkheden, verplaatsen zich langzamer en hebben een kleiner bereik.¹ Huishoudens in de laagste inkomensklasse hebben vaker geen motorvoertuig dan huishoudens in een hogere inkomensklasse.² Bijna 80% van de huishoudens zonder een auto heeft een inkomen beneden het gemiddeld inkomen.³ OV is naar verhouding duurder voor minima.⁴
- De bestaanszekerheid van minima staat onder druk waardoor deze groep mogelijk bezuinigt op minder noodzakelijke verplaatsingen: dit verhoogt het risico op sociale uitsluiting.⁵

¹ Zie bijv. Meert et al, 2003; Lucas et al., 2016; Mobiel 21, 2015

² De armste 20% huishoudens hebben gemiddeld 0,5 auto; de laagste inkomensgroep bezit gemiddeld < 0,4 auto per huishouden.

³ [KiM+achtergrondrapport+Verklaringen+voor+de+verschillen+in+autobezit+bij+Nederlandse+huishoudens_def.pdf](#)

⁴ [Discussion paper risico op vervoersarmoede.pdf](#)

⁵ Martens et al., 2011

- Uit onderzoek naar vervoersarmoede⁶ blijkt dat er meerdere oorzaken maar ook verschillende maatregelen voor aan te wijzen zijn. Economische uitsluiting is een van de oorzaken en gratis of goedkoop openbaar vervoer een van de mogelijke maatregelen.

⁶ Bij vervoersarmoede gaat het om de vraag hoe mensen op de door hun gewenste plekken kunnen komen om een fatsoenlijk en zinvol leven te kunnen leiden. Het probleem is complex, doet zich voor op allerlei niveaus en raakt zowel het fysieke als het sociale domein. Ongeveer 9 tot 10% van de bevolking zou last hebben van vervoersarmoede. Zie [CROW Nieuws - CROW](#)